

Өлеге документ быел ук кертелергә тиеш булган, тик пандемия эшне тоткарлаган. Мәктәпләрдә икенче чит тел мәжбүри булмаячак, укучыларны финанс грамо-талыгына ойрәтергә жыеналар. Яна уку елыннан һөнәри уку йортларындагы торкем кураторларына 5 мен сум түли башлаячаклар. 2022 елнын беренче сентябрәнән яна федераль белем бирү стандартлары гамәлгә керәчәк. Мона кадәр гамәлдә булган федераль белем бирү стандартларын ни очен үзгәртәргә кирәк иде сон? Элеккегесе белән чагыштырганда, яна-сында укучынын нәрсәләренә белергә тиешлегенә тогәл ачыклык кертелгән. Һәм бу белемнәренн дәрестә генә түгел, тормышта да кирәге чыгачак. Яна стандартлар – ул бары тик алдагы версияләренә актуальләштерү генә. Аерым алганда, 4 нче һәм 9 нчы сыйныфлардан сон укучылар нәрсә белергә тиешлегенә аерым басым ясала. Өлеге стандартлар нигезендә яна программалар һәм уку планнары эшләнәчәк, дәреслекләр язылачак һәм ЕГЭ биремнәре тозеләчәк.

Шунысы моңим: яна версиясендә уку нәтижәләре буенча таләпләрне тогәлләштерә. Мона кадәр күп кенә укытучылар очен таләпләр бик үк анлашылмый иде кебек, ягъни укучыларнын танып белү активлыгын, мостәкыйльлеген үстерүгә тиешле дәрәжәдә игътибар бирелми иде. Яна документта исә бу юнәлештә укытучылар очен берникадәр анлатмалар бирелә.

Моннан тыш, класстан тыш чараларга һәм тәрбия эше программасына аерым игътибар биреләчәк. Бүгенге шартларда бу бик моңим.

Тагын бер кызыклы деталь: хәзер инде башлангыч сыйныфлардан ук сабыйларны акча белән эш итәргә ойрәтәчәкләр, ләкин ата-аналар борчылмасыннар – яна фәннәр кертелмәячәк, укучыларга йок артмаячак – кайбер предметлар эчендә яна «модуль»ләргә генә барлыкка киләчәк. Гомумән, башлангыч сыйныфтан ук белемнәренә кондәлек тормышта практик мәсьәләләренә хәл итү очен куллана белүгә басым ясалачак, гайлә финанслары өлкәсендә, финанс-чынбарлыкта һәм виртуаль кинлектә яши белү очен тиешле белем һәм күнекмәләр булдыру остендә ныграк эш алып барылачак.

Анлатма кертәбез. 1–2 сыйныфтан ук балаларны кредит, салым, ин-вестицияләргә ойрәтмәячәкләр һәм бу кирәкми дә. Башлангыч сыйныф укучылары чыгым һәм керемнен нәрсә икәнән анлаячак. Уртанчы сыйныфларда – банк, салым торләре, акчаны саклау, ә 9–11нче сыйныфларда иминият, пенсия, эш-мәкәрлек нигезләре, бизнесны ойрәнәчәкләр. Бу финанс, икътисад очен белгечләр эзерләв түгел. Тормышта финанс операцияләрен башкару, мошенниклар тозагына эләкмәү, акчаны дорес тоту кебек нәрсәләренә һәр кеше белергә тиеш. Мондый белем булганда, бернинди капкынга да эләкмәячәкләр, дигән фикердә алар.

Тагы бер яналык. «Российская газета» уздырган сораштыру нәтижәләре әти-әниләрнен 65,4 процентынын мәк-тәпләрдә икенче чит телне укыту белән канәгать булмавын күрсәткән. Алар фикеренчә, күпчелек укучылар очен ул кирәк түгел. Сонгы вакытта, нәрсәгә ул икенче чит тел, диюче әти-әниләр шактый. Берсен юньләп белмәгәндә, икенчесе тагын нәрсәгә? Россия мәгърифәт министры Сергей Кравцов белдергәнчә, 5 нче сыйныфтан башлап икенче чит телне укыту-укытмауны әти-әниләр үзләре хәл итә. Тагын бер елдан гамәлгә керәчәк федераль белем бирv стандартларында каралганча, икенче чит телне әти-әниләр гаризасы буенча гына сайлап булачак. Әмма аларнын килешве нигезендә программага быел ук үзгәрешләр керергә мөмкин.

Н.ХӘЛИЛ эзерләде